

PROFESSIONALITET SKOLANS VIKTIGASTE FRÅGA?

SKOLLEDARKONFERENSEN
28-29 SEP 2017

ANDY HARGREAVES
KEY-NOTE SPEAKER

Högskolan
Kristianstad
Uppdrag AB

Torsdag 28 september

Med årets konferens vill vi låta professionen ta plats!

Det är så lätt att se vilka resurser som saknas i vår egen organisation, att lägga fokus på behoven istället för att lyfta blicken och se till det som redan finns i verksamheten, det professionella kapitalet.

Att bygga på det som finns och sluta spana efter "det gröna gräset på andra sidan". Kan det öppna upp för en positiv skolutveckling? Skolkommissionen kommer under våren 2017 med sin rapport *Bättre skola genom mer attraktiva skolprofessioner*. Sannolikt

kommer den att visa vägen till några av de insatser som behövs för att vända den svenska skolans negativa trend.

Vilka ytterligare röster kan vara av intresse att lyssna till? Vad säger svensk forskning om skola och undervisning? Vad kan ett utifrånperspektiv i form av internationell skolforskning och expertis bidra med? Vilka globala trender bör svensk skola förhålla sig till? Vem vet bäst vad som gynnar skolan och eleverna mest? Hur vore det att lyssna till skolans egen profession?

Program

09.30-10.00 Välkomsthälsning

Håkan Pihl

Rektor Högskolan Kristianstad

10.00-12.00 Professional Collaboration - going deeper

Andy Hargreaves

More teacher leadership; more professional development; more collaboration - these are big new developments for educators in Sweden. So much has been written about the benefits of teacher collaboration, and Andy Hargreaves has contributed a great deal to that knowledge. But there is still so much more to learn about how to make collaboration better for the pupils, the teachers and the schools. What can we learn about the evidence and experience of educators in other countries, which will help school leaders in the Swedish context to improve educational practices and advance in educational attainment? Questions that school leaders need to address: What are the different ways for teachers to collaborate to improve student learning? Which ones are better or worse than the

others? How do teachers collaborate differently across systems, countries and cultures? We can collaborate differently, we can collaborate better, and we must avoid collaborating badly too. Informative, inspirational and practical - this address will help school leaders to understand and engage in professional collaboration more deeply.

12.00-13.00 Lunch

13.00-14.00 Från jobb till profession?

Per Kornhall

Läraryrket har enligt många avprofessionaliserats. Varför bör vi vända på den utvecklingen och hur gör man det i så fall? Kan forskning och internationella erfarenheter hjälpa oss?

14.00-14.30 Fika

14.30-15.30 Föreläsning I

8 valbara föreläsningar: A-H

15.45-16.45 Föreläsning II

8 valbara föreläsningar A-H

Föreläsningar A–H

A. Ledarskap för skolutveckling – om skolledares betydelse för förbättrade kunskapsresultat

Maria Jarl

I ljuset av fallande kunskapsresultat har flera politiska satsningar genomförts under senare år för att stärka läraryrkets status och attraktivitet. Men vilken roll spelar rektor? Hur kan rektor ta makten över skolan och förskolans utveckling? I föreläsningen diskuteras rektors betydelse för förbättrade kunskapsresultat.

B. Professionellt skolledarskap

Robert Wenglén

Skolan beskrivs ofta som en verksamhet som lämpligen följer en professionell logik, snarare än den byråkratiska eller marknadslogiken. Vad betyder egentligen detta för skolledaren? Framför allt finns det anledning att reflektera kring vad ett professionellt skolledarskap skulle kunna innebära.

C. Tillsammans för att utveckla professionalitet i förskolan

Susan Henriksson, Ylva Holmberg, Karin Hermansson

Genomförandet av FoU-programmet *Undervisning i förskolan* beskrivs och hur arbetssätt, verksamhet och kunskap kan utvecklas med stöd i forskning och bidra till långsiktig professionsutveckling. Genom konkreta exempel från programmet belyses framgångsfaktorer och utmaningar och hur de hanterats i programmet tillsammans med medverkande förskolechef och forskare.

D. Styrdokument: Tvångströja eller arbetsredskap?

Anette Jahnke

”Tydlig”, ”konkretisering” och ”tolkningsfri” är ord som ofta nämns i samband med styrdokument. I föreläsningen belyses varför det kan vara svårt att förstå, använda och skriva ett styrdokument genom att vända sig till såväl äldre experter, som till Platon och Wittgenstein, som till nutida forskning kring skolutveckling och lärares lärande. Speciellt lyfts professionernas betydelse för att kontinuerligt och proaktivt utveckla styrdokumentens kvalitet.

E. Språket på fritids

Petra Magnusson

Fritidshemsverksamhetens möjligheter att arbeta aktivt med elevernas språkutveckling diskuteras. Vad säger styrdokumentet och hur kan ett aktivt språkutvecklande förhållningssätt påverka verksamheten?

F. Att synliggöra undervisningskvalitet... Men sen då?

Anna Karlsdotter

Skolverket (2012, sid 12) beskriver att ”Kvalitetsarbetet omfattar såväl målen för verksamhetens genomförande som målen för barns och elevers lärande och utveckling”. Utifrån Skolverkets perspektiv är således kvaliteter i undervisningen lika betydelsefulla att uppmärksamma som elevernas måluppfyllelse, när skolan bedriver ett kvalitetsarbete. Läroplansreformer är dock inte alltid tillräckliga motiv för skolor och lärare att förändra undervisningen. Men att omvandla teori till praktik är inte alldeles enkelt. Mot denna bakgrund är det angeläget att synliggöra hur undervisningskvaliteten på en skola ser ut och sedan fundera på frågor som: Vad krävs för att lärarna ska förändra/förbättra sin undervisning och även vad som inte ska förändras? Vad är det som motiverar en lärare att göra eventuella förändringar i undervisningen?

G. Leda lärande i professionella team utifrån verksamhetens behov

Ann-Christine Wennergren

Att leda kollektivt och kollegialt lärande utifrån den egna organisationens specifika behov innebär ett långsiktigt och systematiskt arbete. Det handlar om såväl värderingar och ledarskap som om kulturer och strukturer i organisationen. Föreläsningen ger exempel på skolutveckling på vetenskaplig grund där analysarbete av undervisning, resultat och forskningslitteratur genomsyrat processen.

H. IT-mässans roll som agendasättare för skolan och dess konsekvenser för lärares fortbildning och profession

Catarina Player-Koro

Föreläsningen kommer att med utgångspunkt i ett pågående forskningsprojekt diskutera och problematisera IT-mässans roll som en viktig agendasättare för IT- och skolfrågor i Sverige i dag. Arenor av detta slag beskrivs ofta som viktiga och ibland även som demokratiska mötesplatser där lärare kan göra sina röster hörda, lyfta fram och diskutera relevanta pedagogiska frågor och dela framgångsrika undervisningskoncept och metoder. En annan diametralt motsatt bild växer dock fram när dessa forum betraktas ur ett internationellt perspektiv. Då avtecknar sig globalt framväxande nätverk där nya typer av aktörer och konstellationer mellan det privata och offentliga fått avgörande inflytande över policyfrågor inom utbildning. Dessa nya typer av konstellationer verkar begränsa den offentliga insynen i politiska ställningstaganden och omöjliggöra den nödvändiga dialogen om konsekvenser för skolan som lärare behöver få fördjupa sig i, reflektera över och aktivt påverka.

Fredag 29 september

Program

08.30-09.30 Utredningen *Bättre skola genom mer attraktiva skolprofessioner*

Björn Åstrand

Regeringen beslutade den 15 september 2016 att tillsätta utredningen *Bättre skola genom mer attraktiva skolprofessioner*. Samma dag utsågs Björn Åstrand till särskild utredare. Utredarens uppgift är att lämna förslag som syftar till att ge bättre förutsättningar för lärare, förskollärare, rektorer och förskolechefer att utföra sina uppdrag. Bland annat då det gäller hur förskollärare och lärare kan stärkas i sin profession, och om karriärvägsreformerna behöver justeras.

09.30-10.30 Den fjärde generationens skolutveckling - förutsättningar och utmaningar för den svenska skolan

Daniel Sundberg

De senaste forskningsrönen från den nya, fjärde generationens skolförbättringsfront presenteras (med exempel från Ontario och Skottland) och strategier för hur de kan omsättas i svenska skolor och klassrum för att utveckla undervisningen och i förlängningen elevernas måluppfyllelse. Vilka är de viktiga kapaciteterna för att stärka den professionella skolan för svensk del?

10.30-11.00 Fika

11.00-13.00 Workshops

7 valbara workshops 1-7

13.00 - 14.00 Lunch

14.00 - 15.00 Tolerans hemma vid köksbordet

Mary Juusela

Efter en världsunik studie, där Mary under 10 år bodde tillsammans med många familjer för att studera intoleransens och utanförskapets effekter på barn och föräldrar, grundade hon Lika Olika-metoden. Metoden används i arbetet för tolerans och mot rasism

och främlingsfientlighet i skolor runt om i Sverige. I sin föreläsning berättar Mary om sina erfarenheter och ger dig möjlighet att utvärdera dig själv och dina fördomar. Du kommer få en värdefull insikt i hur du kan bemöta dina medmänniskor med ett öppet förhållningssätt och därmed bidra till ett bättre och tryggare samhälle - för alla.

Workshops

1. Leading From the Middle

Andy Hargreaves

Should schools lead change from the bottom up? Or should governments lead change from the top down? This workshop shows there is a third way – leading from the middle. Drawing on his current research on educational reform in Ontario, on developing networks among rural schools in four US states, on unusually high performance in different sectors, and on professional collaboration in seven countries, Andy Hargreaves will show how schools and school systems can and should work together to initiate, implement and diffuse large-scale change that benefits many students in many schools. Leading from the Middle is about responding to diversity rather than imposing uniformity; it is about collective responsibility more than top down accountability; and it is about lateral transparency of participation as well as hierarchical accountability for results. This workshop will explore seven basic principles of "Leading From the Middle" and how to apply them in your school or municipality.

2. Lärares arbete i förskoleklassen med fokus på ett innehållsområde. Förskoleklassen – en utmaning mellan förskola och skola

Ingela Friberg

Workshopen inleds med en föreläsning om vad befintlig forskning säger om arbetet som förskollärare i förskoleklassen. Vad säger Skolinspektionen? Hur kan förskollärare stärka sin egen professionalitet genom ett aktionslärande? Föreläsningen utgår från en pilotstudie som gjordes i ett antal förskoleklasser. Diskussion i grupper: Hur ser förskollärarna hos er på sin profession i förskoleklassen? Problem och möjligheter. Samtalar lärarna om olika innehållsområden i förskoleklassens verksamhet? Hur skulle ett aktionsforskningsprojekt i förskoleklass kunna se ut?

3. Läslýftet i praktiken – framgångsfaktorer och fallgropar

Pernilla Holmstedt & Petra Magnusson

Vad gör handledare och lärare i läslýftarbetet? Vilken kompetens har handledarna utvecklat och hur kan den i fortsýttningen utnyttjas i skolan? I denna workshop får du själv prova på läslýftarbetet. I workshopen ingår som förberedelse att läsa en text som skickas ut före konferensen.

4. Undervisningsutveckling som kollaborativ process – en professionalisering av hela kollegiet!

Åsa Hirsh

Workshopen tar som utgångspunkt att lärares kollaborativa och systematiska analys av undervisning och klassrumspraktiker är vägen till ökat lärande för elever. Under workshopen exemplifieras och diskuteras hur beprövad erfarenhet kan åstadkommas på lokala skolor, genom en kombination av strukturerade samtalsgrupper, kollegiala observationer och datainsamling på elevnivå. Arbetet sker i undersökande cykler som bidrar till ökad professionalism för alla.

5. Intelligentare organisationer genom ökad självorganisering: professionalism som samarbetsskicklighet

Philip Runsten

Vår omvärld och våra organisationer blir allt mer sammansatta och utmanande. Det gäller inte minst skolan som har ett mycket komplext uppdrag. Denna utveckling gör att hierarkier, planer och strukturer inte räcker till för att organisationen ska prestera som

bäst. Framtidens organisationer måste i stället bygga på att medarbetarna i högre grad samordnar och organiserar sig själva. Föreläsningen handlar om vilken professionalism som behövs både i skolan och i andra organisationer. Vad är samarbetsskicklighet egentligen och hur kan den kompetensen utvecklas?

6. Förskolans "särart" fälla eller möjlighet - Om professionalitet i förskolan

Susanne Thulin

Workshopen inleds med en föreläsning som berör begreppet professionalitet i relation till förskolläraryrket och förskollärares uppdrag. Hur kan professionalitet förstås: förskolans kritiska par-begrepp – tradition och nya uppdrag, förskolläraryrkesutbildning och förskolläraryrkesuppdrag i förändring – kan man tala om ett paradigmskifte? Var står förskollärarna i detta? Workshopen har som syfte att synliggöra och inventera erfarenheter med fokus på professionens, det vill säga förskolläraryrkets hållning till begreppet professionalitet. Utifrån deltagarnas specifika erfarenheter och kunskaper diskuteras frågor som rör: Förskollärares inställning till sitt uppdrag – upplevelser av dilemman, svårigheter och glädjeämnen. Kan vi sätta ord på professionaliteten? Är professionalitet ett begrepp som används i den dagliga verksamheten och i relation till specifika yrkesgrupper – kan vi göra det, ska vi och/eller hur kan vi?

7. Yrkesetik i vardagen

Läraryrkesförbundet och Lärarnas Riksförbund

Syftet med de yrkesetiska principerna är framför allt att värna eleverna och deras rätt till undervisning av hög kvalitet. I förhållande till eleverna har lärare en maktposition. Genom att vi utvecklar ett etiskt förhållningssätt kan vi balansera de risker som det kan innebära. På så sätt stärker vi också förtroendet för lärarkåren och dess profession.

Medverkande

Ingela Friberg

Ingela arbetar som universitetsadjunkt i pedagogik vid Högskolan Kristianstad. Hon har en masterexamen i aktionslärande och många års erfarenhet som förskollärare i förskola och förskoleklass. Ingela har gjort ett aktionsforskningsprojekt i förskoleklasser tillsammans med Laila Gustavsson, lektor i pedagogik vid Högskolan Kristianstad. Lärare i förskoleklassen samtalar om verksamhetsutveckling med fokus på ett innehållsområde.

Andy Hargreaves

Andy is The Thomas More Brennan Chair in the Lynch School of Education at Boston College. He holds an Honorary Doctorate from Uppsala University, Sweden. After teaching and lecturing in England, Andy co-founded and directed the International Centre for Educational Change at the Ontario Institute for Studies in Education at the University of Toronto. Internationally he is one of the most recognized presenters in his field and consults within education and educational research globally. He is widely appreciated as an expert, working with governments, foundations, teacher unions and other groups across the world. His work has influenced educational systems worldwide. Professor Hargreaves has been ranked as the sixth most influential scholar in the American educational policy debate by the Journal Education Week. Professor Hargreaves has written widely and his books have received many awards. His most recent books are *Professional Capital* (with Michael Fullan), *Uplifting Leadership* (with Alan Boyle and Alma Harris) and *The Fourth Way* (with Dennis Shirley). His most recent work is concerned with understanding different ways to engage in professional collaboration to achieve broad and bold student learning goals and these new findings and experiences will be focused in his upcoming book *Leading From the Middle*.

Susan Henriksson

Susan är förskolechef i Svedala kommun och lokal processledare för FoU-programmet i Svedala.

Karin Hermansson

Karin är FoU-ansvarig vid Ifous - innovation, forskning och utveckling i skola och förskola.

Åsa Hirsh

Åsa är lektor i pedagogik med särskild inriktning på frågor om bedömning, skolutveckling och praktikutvecklande forskning vid Jönköping University och Göteborgs universitet. Under senare år har hon arbetat med en rad olika forskningsprojekt, bland annat om formativ bedömning, nationella prov i grundskolan och om professionsdriven skolutveckling. I januari 2017 utkom Åsa med boken *Formativ undervisning - Utveckla klassrumspraktiker med lärandet i fokus*.

Ylva Holmberg

Ylva är förskollärare, rytmikpedagog och lektor i pedagogik vid Malmö högskola. Hon är ansvarig för Forsknings- och utvecklingsprogrammet Undervisning i förskola vid Malmö högskola.

Pernilla Holmstedt

Pernilla är adjunkt i pedagogik vid Högskolan Kristianstad, grundskollärare i svenska och SO-ämnen. Hon arbetar med lärarutbildning och kompetensutveckling, bland annat handledarutbildning inom Läsllyftet.

Anette Jahnke

Anette är lektor i pedagogik vid Göteborgs universitet och projektledare vid forskningsinstitutet Ifous. I sin forskning har hon intresserat sig för den praktiska och ofta "tysta" kunskapens betydelse för rektorers, lärares och elevernas kunskapsutveckling. Hon har deltagit i arbetet med styrdokumentens utformning från förskola till gymnasieskola som ämnesexpert vid Skolverket. Hon är fil. dr. i professionspraxis och fil. lic. i matematik.

Maria Jarl

Maria är statsvetare och universitetslektor i utbildningsvetenskap vid Institutionen för pedagogik och specialpedagogik vid Göteborgs universitet. Hennes forskning rör politisk styrning och organisering inom utbildningsområdet med särskilt fokus på kommunens roll och rektorsprofessionen. Hon är aktuell med böckerna *Ledarskap utveckling lärande. Grundbok för rektorer och förskolechefer* tillsammans med Elisabet Nihlfors (2016) och *Att organisera för skolframgång. Strategier för en likvärdig skola* tillsammans med Ulf Blossing och Klas Andersson (2017).

Mary Juusela

Mary har arbetat mot diskriminering och utanförskap sedan barnsben då hon själv utsattes för svår fientlighet för hennes indiska och finska ursprung. Mary är grundaren av Lika Olika-metoden, som arbetar för tolerans och mot rasism och främlingsfientlighet.

Anna Karlsdotter

Anna med erfarenhet både som lärare och rektor är idag verksam som utvecklingsstrateg i Kristianstads kommun och doktorand på Linnéuniversitetet. Hon beskriver en modell, "Kärnan", för att synliggöra undervisningskvalitet på en skola och även det forskningsarbete som hon har påbörjat kring ovanstående frågor.

Per Kornhall

Per är forskare vid Mälardalens högskola och även författare, föreläsare och konsult. Medlem i Kungliga vetenskapsakademiens skolkommitté och svensk representant i ett nätverk av oberoende skolexpertor anordnat av EU-kommissionen.

Läraryrket & Lärarnas Riksförbund

En representant från vardera Läraryrket och Lärarnas Riksförbund med stor erfarenhet av att genomföra workshops för såväl lärare som skolledare

Petra Magnusson

Petra är lektor i svenska med didaktisk inriktning vid Högskolan Kristianstad samt ämneslärare i svenska och SO-ämnen. Hon arbetar med lärarutbildning och kompetensutveckling, bland annat tillsammans med personal i fritidshemsverksamhet samt handledarutbildning inom Läsllyftet. Har också arbetat med att ta fram moduler för Läsllyftet.

Catarina Player-Koro

Catarina är filosofie doktor i tillämpade informationsteknologier och Universitetslektor i Pedagogiskt Arbete vid Göteborgs universitet. Hon har under flera år bedrivit forskning i form av kritiska studier av informationsteknologier och då främst dess påverkan på skolans innehåll och undervisningens form och styrningen av utbildningssystemet. Hon har lång erfarenhet av att undervisa på universitetsutbildningar och då främst inom lärarutbildningen.

Philip Runsten

Philip forskar och undervisar vid Handelshögskolan i Stockholm, där han även disputerade med en prisbelönt avhandling, *Kollektiv förmåga* (2011). Hans forskningsområde är kunskapsintegration och kollektiv intelligens i organisationer. En central tes är att det är avgörande för resultatet vad som händer på gruppnivå i organisationen. Philip är aktuell med boken *Kunskapsintegration* (2016) som han skrivit tillsammans med Andreas Werr, också verksam på Handelshögskolan.

Daniel Sundberg

Daniel är skolforskare och professor i pedagogik vid Linnéuniversitetet. Hans forskning handlar om skolreformer och skolans inre arbete. Bland publikationerna kan nämnas *Utmärkt skolutveckling – Forskning om skolförbättring och måluppfyllelse* (2016).

Susanne Thulin

Susanne är leg förskollärare samt fil. dr i pedagogik vid Högskolan Kristianstad. Susanne är programansvarig för förskolläraryrket där hon också undervisar. Hennes forskningsintresse riktas mot didaktik och förskollärares förhållningssätt i relation till barns lärande om ett innehåll.

Robert Wenglén

Robert är forskare i företagsekonomi vid Lunds universitet. Han har bl.a. skrivit om ledarskap, chefers lärande och skicklig inkompetens. På senare år har han inte minst skrivit om professionalism och profit i skolsektorn och om professionellt skolledarskap. Robert är tillika ordförande i Barn- och utbildningsnämnden i Lomma kommun.

Ann-Christine Wennergren

Ann-Christine är docent i pedagogik vid Högskolan i Halmstad. Hennes forskningsintresse handlar om skolutveckling och redskap för skolutveckling som inkluderar samtliga ledare och lärare på en skola/förskola. Ann-Christine arbetar som vetenskaplig ledare i Ängelholms kommun.

Björn Åstrand

Björn är ledamot av Skolkommisionen och regeringens särskilda utredare. Han arbetar även som dekan och representant i Lärarutbildningsnämnden vid Karlstads universitet.

Praktisk information

Genom att delta i Högskolan Kristianstads skolledarkonferens 2017 får du möjlighet att träffa Andy Hargreaves. Han är en av de mest erkända talarna i världen inom utbildningsområdet och inom pedagogisk forskning.

Konferensen äger rum 28-29 september 2017 på Hotel Tylösand i Halmstad. Läs mer om hotellet på <http://www.tylosand.se/> Hotel Tylösand tar hand om din anmälan i syfte att du ska få klart besked redan vid anmälan vilken logi du valt och vad konferens med vald logi kostar. Hotel Tylösand har möjlighet att bekräfta till din e-post allt som har med din anmälan att göra för att du ska få så god service kring konferensen som möjligt. Anmälan sker på **www.skolledarkonferensen.se** i två steg, bokning av logi och bokning av föreläsningar. Anmälan bör ske senast **23 juni**. Det kan bli fullbokat på Hotel Tylösand före sista anmälningsdag. Om det sker kan vi erbjuda logi på närbelägna Hotel Tylebäck. Anmälan är bindande, ersättare kan utses. Konferensavgiften

faktureras av Högskolan Kristianstad Uppdrag AB. Kostnadsexempel konferens med helpension 28-29 september i enkelrum från 6 366 kr exkl. moms, per person i dubbelrum från 5 857 kr exkl. moms.

Kontaktpersoner

Sofie Hardö

044-250 37 37, sofie.hardo@hkr.se

Erling Emsfors

044-250 31 32, erling.emsfors@hkr.se

Susanne Bondesson

044-250 32 15, susanne.bondesson@hkr.se

Camilla Kjellsson

044-250 33 45, camilla.kjellsson@hkr.se

Förbered dig för konferensen!

Följande böcker som knyter an till konferensens tema samt i synnerhet Andy Hargreaves och Per Kornhalls föreläsningar har du möjlighet att köpa till ett förmånligt pris i samband med anmälan. Du får böckerna efter anmälan och har därmed möjlighet att läsa, reflektera och lägga grunden för en ökad behållning av skolledarkonferensen.

Andy Hargreaves och Michael Fullan,

Professionellt kapital – att utveckla undervisning i alla skolor

Ur författarnas förord: "Aldrig tidigare har lärare, själva undervisningen och undervisningens framtid varit så upphöjda. Det råder enighet om att den viktigaste av alla faktorer inom skolan, som påverkar barnens lärande och prestationer, är läraren. [...] Den här boken försöker bringa klarhet och styrka när vi försöker lösa problemet med lärarnas kvalitet. Hur kan lärarprofessionen bli en kraft för kontinuerlig förändring, till gagn för alla individer och för samhället i dess helhet?"

Jelmer Evers, René Kneyber och Per Kornhall (red.),

Flip the system Förändra skolan från grunden

Ur Per Kornhalls slutord: "Hur kan vi som lärare eller andra som arbetar i och med skolan vända på situationen; hur kan lärarkåren inte bara återfå, utan kanske också återuppfinna den profession som vi faktiskt behöver för att skapa en bra framtid för alla barn och ungdomar?" I den här antologin lyfter de svenska och internationella författarna, som Andy Hargreaves, Ann Lieberman och Gert Biesta, de olika utmaningar som lärarprofessionen möter i Sverige och världen.

